

Vermoedelijk verminderde persdrang bij Belgisch witblauw wetenschappelijk moeilijk aantoonbaar

Persdrang weg?

Verbeterd roodbontfokkers die werken aan natuurlijke afkalingen in het ras, hebben vastgesteld dat de persdrang bij hun dikbilkoeien verminderd is tot zelfs weg. Dr. Geert Hoflack: 'Het fenomeen geldt mogelijk ook voor het Belgisch witblauw.'

tekst **Guy Nantier**

Voor een vlot geboorteverloop is de aanwezigheid van persdrang een belangrijke parameter. Door de persdrang drijft het moederdier eerst de waterblaas uit. Daarna volgen de pootjesblaas en het kalf.

Bij verbeterd roodbonte dikbilkoeien is vastgesteld dat de persdrang bij natuurlijk kalven onvoldoende is tot zelfs volledig afwezig. Hierdoor willen de koeien niet meewerken. Onder de verbeterd roodbontveehouders die deelnemen aan het project 'natuurlijke kalvingen', leeft de stelling dat die afwezigheid van persdrang het resultaat is van decennialange toepassing van de keizersnede. Zijn er parallellen te trekken voor het natuurlijk kalvend witblauw?

Gewicht kalf bepalend

'Het idee dat de persdrang afgenomen is, tot zelfs verdwenen bij een aantal dieren, leeft ook bij veehouders die werken rond natuurlijke kalvingen in het witblauwras', zegt dierenarts Geert Hoflack, verbonden aan de veterinaire faculteit van de universiteit Gent.

Geert Hoflack heeft zelf, samen met prof. Dirk Lips en veehouder Luc Lips, een project lopen rond natuurlijke kalvingen in het Belgisch-witblauwras. 'Het is inderdaad waar dat bepaalde witblauwkoeien weinig tot niet persen bij de kalving, maar er zijn evengoed koeien die nog steeds zeer hard persen. Het al dan niet persen van een koe op haar kalf hangt af van het al dan niet intreden van de vrucht in de bekkengang', zegt Hoflack. Met andere woorden: door baarmoedercontracties wordt het kalf de bekkengang in geduwd en pas daarna gaat een koe persen.

'Indien een kalf echter te zwaar is en de

baarmoedercontracties er niet in slagen de vrucht in de bekkengang te duwen, zal de koe helemaal niet gaan persen. In deze gevallen gaat het dus om een kalf dat te zwaar weegt en gaat het dus niet om een dier dat geen persdrang vertoont.'

Persdrang genetisch bepaald?

'Sommige koeien gaan hard persen op een groot kalf en andere koeien gaan bijna niet persen op een klein kalf', vervolgt Hoflack. 'Er zijn dus ook duidelijke verschillen tussen koeien.'

Of dit het gevolg is van een gewijzigde genetische aanleg als gevolg van het jarenlang toepassen van de keizersnede (en mogelijk een indirecte selectie tegen persen), dan wel eerder toeval is, valt moeilijk te zeggen. Hoflack: 'Feit is dat het bijna onmogelijk is om persdrang bij koeien op een gestandaardiseerde en herhaalbare wijze te meten. Er zijn immers koeien met een groot geboortekanaal en koeien met een klein geboortekanaal, er zijn grote kalveren en kleine kalveren, er zijn dieren met een hoge hormonale verweking van de geboorteweg en andere met een lage, et cetera. Er zijn met andere woorden te veel factoren van invloed om te kunnen besluiten dat de waargenomen verschillen tussen koeien te wijten zijn aan het genetisch vermogen voor persen. Maar het lijkt helemaal niet onlogisch dat persdrang voor een deel genetisch bepaald is.'

De bewering dat een decennialange toepassing van de keizersnede aan de basis ligt van een waarschijnlijke afname van persdrang, is dus een pure hypothese. Een keizersnede grijpt bovendien niet direct in in het DNA, noch van de koe noch van het kalf. |

